

LEZERS AAN HET WOORD

Wolweverskapel, Vierweegschede, Kouterstegen, Kleinveeshuissteeg en Kortedagsteeg

Guy Dupont (Stadsarchief – Zwarte Doos) die de omgeving van de Wolweverskapel aan de Kortedagsteeg bestudeert in het kader van een nieuwe fase van het ‘Muntenroute project’, geeft verduidelijkingen en correcties aan bij het artikel van Luc Devriese daarover in GT nr. 3 (p. 237-247), mede in het licht van de recente archeologische bevindingen op de Vogelmarkt. Hij wijst vooreerst op de interessante scriptie van Ines De Schepper en Mieke Louwagie, *De Wolweverskapel te Gent*, 1999. Met plantekeningen van alle bouwhistorische sporen (raadpleegbaar in het Stadsarchief)

Het klopt dat Vierweegschede een kruispunt was, maar niet naar de Kouter, zoals in het GT artikel te lezen staat. Vandaag is dit wel zo, maar in de middeleeuwen (voor de bouw in 1593 van het Klein Vleeshuis aan de huidige Vogelmarkt) was hier helemaal geen doorgang naar de Kouter! Er waren wel twee Kouterstegen (de huidige Kleinveeshuissteeg en het steegje dat nog steeds Koutersteeg heet), maar die verbonden de Kouter met de Kortedagsteeg en de Koestraat. De vier wegen waarnaar Vierweegschede verwijst, waren de Kortedagsteeg, de Brabantstraat (nu Brabantdam), de Koestraat en... de Operscheldestraat (nu Gouvernementstraat).

De benaming Kleinveeshuissteeg dateert trouwens pas van 1822, toen het Klein Vleeshuis aan de Vogelmarkt werd afgebroken en het vleeshuis verhuisde naar de Wolweverskapel. Pas toen werd de straatnaam van deze Koutersteeg, die langs de Wolweverskapel loopt, ingewisseld voor Kleinveeshuissteeg. Het is dus niet zo dat straatnamen in de middeleeuwen willekeurig door elkaar gebruikt werden (tenminste hier toch niet, maar ik heb geen weet van andere gevallen). Dat de Ondadige Stege in feite de Saghermansstraat (niet Saghermanssteeg) was, en dus niet de Kortedagsteeg, is een interessante hypothese, maar vanwaar komt die?

Antwoord van **Luc Devriese** betreffende de Ondadige Stege - Kortedagsteeg. De identificatie Ondadige Stege als Saghermanstraat gebeurde door Gysseling (*Gent's vroegste geschiedenis in de spiegel van zijn plaatsnamen*, 1954, p. 65). Verder daaruit citerend om die toch wel erg zonderlinge naam Kortedagsteeg (rue Courte du Jour!) te verduidelijken: ‘De naam is later overgegaan op Korte Dagsteeg, een vervorming van Ondadige Steeg. Middelneder-

lands ondadig: misdadig, zedelijk verdorven. Zou de naam doelen op ontucht-huizen?’

Mijn Gents(ch), schuun Gents(ch)

Walter Willaert, die het een beetje moeilijk had met de schrijfwijze van het Gents in de reeks ‘Een Stropke van de Brugse Puurte’ (GT 2016 nr. 4/5), verwijzen we naar het artikel ‘Hoe schrijf ik mijn dialect?’ van Eddy Levis in GT 2015 nr. 1. Verplichte lectuur voor iedereen die dat aanpakt (red.).

Oorlogsgraven

Didier Pontzele, verantwoordelijke Dienst Oorlogsgraven van het Instituut voor Veteranen - N.I.O.O.O., las met zeer veel aandacht het artikel ‘Militaire graven op de Westerbegraafplaats te Gent’ van Piet Dhanens (GT 2016 nr. 1/5). Graag wilde hij echter enkele opmerkingen maken bij dit artikel.

De auteur schrijft dat de Congolees Jean Jacques Ilanga aan de IJzer krijgsgevangen werd genomen (p. 277). Mevrouw Griet Brosens, historica bij het Instituut voor Veteranen, vermeldt de naam Jean Jacob Ilanga en geeft aan dat hij stierf op 17/11/1918. Dit is foutief. Deze persoon werd neerschoten op 11 november 1918 te Kluizen omstreeks 10 uur 10 door een Duitse sluipschutter. Hij werd nog overgebracht naar de verpleegpost te Sleidinge, maar overleed nog dezelfde dag. Dit maakt van deze persoon een van de laatste, zoniet de laatste, Belgische militair op die laatste dag van de oorlog om het leven gekomen in rechtstreeks contact met de vijand. Hij werd aanvankelijk begraven in Sleidinge maar in 1924 herbegraven te Gent.

De bewering (p. 286) over het ereveld voor de Britse gevallen ‘Onderhoud van de graven en het plein gebeurt door personeel aangesteld door het Commonwealth War Graves Commission (CWGC) waarvoor de Stad betaalt’ moet ik ten stelligste tegenspreken. Het onderhoud gebeurt door de eigen personeelsleden van de CWGC en de stad Gent betaalt hier geen cent voor.

Wat betreft het Belgische ereveld 1914-1918 kan ik u nog het volgende medelen. Het onderhoud van de zerken en de omgeving gebeurt door personeel van de begraafplaats maar wordt betaald door het Belgische Ministerie van Defensie. Het ereperk wordt ieder jaar minstens drie keer gecontroleerd door de dienst ‘Oorlogsgraven’. Deze regeling werd vastgelegd in een conventie uit 2004 tussen de Stad Gent en het Ministerie van Defensie. Eventuele opmerkingen worden door de dienst overgemaakt aan het college van Burgemeester en Schepenen. Op dezelfde manier wordt het onderhoud geregeld van nog 7

Britse graven op het Gentse grondgebied. Dat zijn er 4 te Gentbrugge, 1 te Baarle en 2 op het Campo Santo. Ook hier betaalt het Belgische Ministerie van Defensie aan de Stad Gent het onderhoud en dit wordt eveneens door ons gecontroleerd.

Bij de foto van het Russische ereveld (p. 290) kan ik nog in de rand vermelden dat we in 2014 het Stadsbestuur gevraagd hebben om het onderhoud ervan ook te verzorgen mits een financiële bijdrage van het Belgische Ministerie van Defensie. Tot op heden kregen we hierop geen enkel antwoord.

Eric De Keukeleire

Arthur de Decker vond het jammer dat de data van geboorte en overlijden van Eric De Keukeleire niet vermeld werden, en hij bezorgde ze ons meteen: Gent 3/1/1945 en Gent 26/3/2016. Eric was dus 71 jaar bij overlijden.

De cafés Rembrandt en Teniers aan de Brabantdam

In GT jg 45 nr 4-5 vraagt lezer **Philip Declercq** adresgegevens over zijn tante Nelly Casens, die eind jaren dertig café/bar Rembrandt zou uitgebaat hebben in de Gentse Vlaanderenstraat rechtover café/bar Teniers. Luc De Paepe ging te rade bij oude telefoongidsen. In het tweetalig Officieel Telefoonjaarboek 1951-1952, 1e deel, Indeling der Abonnten per Beroep, staat café Rembrandt op blz 595 genoteerd met het telefoonnummer 53172 in de Vlaanderenstraat 31. Voor Café Teniers moest je naar Vlaanderenstraat 40, aan de overzijde van de straat (pare nummers, rechts als je vanuit het centrum komt. Willy Roucqart schrijft dat hij café Rembrandt vanaf de jaren '60 geweten heeft dichtbij of naast de bloemenzaak Chr. Wauthier, dus zeer dichtbij het Rond Punt, bijna rechtover het huidig Grieks restaurant "Athena".

Kruisvormige hanger

Piet Dhanens zag in de kruisvormige hanger gevonden nabij het nieuw gerechtshof waarvan identificatie gevraagd werd in GT. 2016 nr. 4-5, sterke gelijkenis met een Zuider-kruis (Croix du Sud) dat o.a. door de Toearegs gedragen wordt. Een vluchtige vergelijking van de reproductie hierbij van dat 'zuiderkruis' met de afb. van het gevonden exemplaar in het vorige GT nummer, leert ons dat die twee inderdaad heel sterk op elkaar gelijken. Dit roept verdere vra-

gen op. Het zuiderkruis is een sterrenbeeld dat enkel op het zuidelijk halfrond zichtbaar is. Hoe kwam de hanger hier terecht? Uit welke tijd dateert dit? Wat betekent die hanger?

VERSCHENEN

Patershol Gent. Eeuwenoud, eigenwijs, springlevend

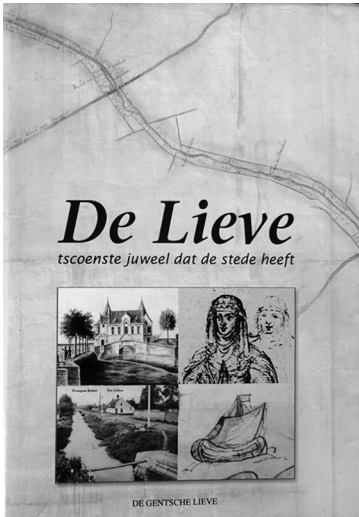
Naar goede traditie bracht de dekenij Patershol, ter gelegenheid van de Patersholfeesten in het welgekozen weekend van 15 augustus, een boek uit over de wijk. Een blijkbaar onuitputtelijke bron van inspiratie en mooie beelden. Dit keer werd het een waarlijk feestelijke uitgave naar aanleiding van het 350-jarig bestaan van de dekenij. Waarom niet? Elk excuus is goed.

Geholpen door Hans Faelens schetst de hoofdauteur Geert Van Doorne, erirecteur van de Gentse dienst Monumentenzorg en sinds jaar en dag medewerker aan de Patersholfeesten, in de hem eigen beeldrijke stijl, een breed beeld van ontstaan, bloei, verval en wederopstanding van deze heel eigen stadsbuurt. Daarin en ook in een nawoord krijgt het fenomeen geburtedekenij gepaste aandacht: 'Waarom 'n zoe - me uuk gien gheburte formeeren?' In de hoofdstukjes 'Vanity Fair', 'Paupers en kunstenaars', 'Licht aan het einde van de tunnel' en 'Straat voor straat' komen de bijzondere gebouwen, bewoners, restauraties en straatnamen aan de beurt. En, onvermijdelijk: her en der herkennen we de inbreng van deken (nu eredeken) Roger Van Bockstaele en dekenin Trees Coene.

Uiterst belangrijk in zo'n boek zijn de fraaie foto's van Philippe Debeerst en de vormgeving van Thomas Soete, aangevuld met een documentair onontbeerlijke inbreng van Storm Calle (Stadsarchief) en, weeral, de eredeken.

Het boek is een productie van uitgeverij Snoeck en is verkrijgbaar in de boekhandel à 29,00 €.

De Lieve

Vanwege de grote vraag komt er een herdruk van het al lang uitgeputte Lieveboek (2008) in beperkte oplage van slechts 500 exemplaren. Verschijnt naar alle waarschijnlijkheid in de eerste helft van december. Auteurs: Albert Andries, Ronny Debbaut, Nadine Lenssens, Luc Lampaert, Eddy Levis, Hugo Notteboom, Walter Notteboom, Jozef Van De Veire en Paul Van de Woestijne. Slappe koft / vierkleurendruk / glanzend papier. Tientallen kleurenfoto's, kaarten, schema's, documenten. Uitneembare Liewewandeling in Gent. Uitneembare fietskaart langs de Lieve.

PRIJS

Bij voorintekening 28 euro, bij grote afname (vanaf 10 ex.) 25 euro/ex. Nadien 32 euro. Mits zelf af te halen. Bij verzending wordt 6,50 euro port per boek gerekend.

RESERVEREN aan voorintekenprijs met opgave van het aantal exemplaren en uw coördinaten kan nu al bij Nadine Lenssens: nadine.lenssens@telenet.be of 09 / 253 64 36.

STORTEN kan op rekening BE41 9731 5770 9910 van Nadine Lenssens, Frans Louwersstraat, 13, 9032, Wondelgem / Gent. Uw reservatie is pas echt geldig na storting op onze rekening.

AFHALEN in december kan bij Nadine Lenssens, Frans Louwersstraat, 13, 9032, Wondelgem, 09 / 253 64 36 of Jozef Van de Veire, Westergemstraat 253, 9032, Wondelgem, na een telefoontje: 09 / 253 92 06